

Jest pak další otázka, zdali pravidla o vybírání poplatku za používání veřejného statku, vydaná pro obec M. výnosem zem. výboru z 21. ledna 1930, vztahují se i na užívání veřejného statku, založené na takovém zvláštním titulu.

Nss zabýval se stejnou otázkou, pokud jde o všeobecné vodné v nál. Boh. A 5277/26 a 6148/26 a pak zvláště pokud šlo o poplatek za užívání obecního statku v nál. Boh. A 10.623/33, a vyslovil, že zavedení poplatku neb ustanovení pravidel o jeho vybírání není s to, aby zrušilo neb změnilo práva, jichž strana nabyla ze zvláštní smlouvy, upravující užívání dotyčného obecního zařízení (vodovodu, obecního statku). Jedině zákon mohl by výslovným svým předpisem zavedení poplatku neb pravidlům o jeho vybírání propůjčiti i takový zpětný účinek. Avšak takový předpis nelze nalézt ani v obecní fin. novele ani v žádném jiném zákoně.

Setrvávaje na tomto názoru pro daný případ, nemohl nss uznati, že by shora uvedená pravidla o vybírání poplatku za používání veřejného statku založila pro obec M. právo požadovati od st-lky za používání veřejného statku, upravené smlouvou z roku 1913, poplatek podle těchto pravidel.

Neprávem tedy zamítl žal. úřad odvolání st-lky, domáhající se výroku, že zmíněné užívání poplatku nepodléhá, a bylo proto nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o ss pro nezákonnost.

Č. 11.129.

Jazykové právo (Slovensko): * Vládne nariadenie č. 17/1926 Sb. (jazykove nar.), pokiaľ v čl. 2 odst. 3 prehlasuje technikov a inžnierov na Slov. a v Podk. Rusi, zmienených v § 3 zák. č. 185/1920 Sb. za orgány republiky, odporuje zákonu.

(Nález zo dňa 9. marca 1934 č. 4634.)

Prejudikatura: Boh. A 7813/29.

V ec: Emerich S. v Š. proti ministerstvu verejných prác o slozenie zkúšky zo štátneho jazyka.

V ýrok: Napadnuté rozhodnutie sa zrušuje pre nezákonnosť.

Dôvody: Sť-I byvši vyzvaný výmerom prezídia referátu min. prác v Bratislave č. 651/33 pres. ai 1926, aby sa podľa § 64 odst. 1 vl. nar. č. 17/1926 Sb. podrobil zkúške zo štátneho jazyka, v podaní zo dňa 28. júla 1926 žiadal, aby bol od tejto zkúšky oslobodený, jestli by však žiadosti tej nebolo lzä vyhoveť, prehlásil, že sa týmto prihlasuje k onej zkúške. Žiadosť túto odôvodnil tým, že je súkromným inžinierom, není ani v štátnej službe, ani nejedná jako zmocnenec štátu a tak podľa jaz. zák. není povinný zkúšku tú složiť; predpis § 2 odst. 3 jaz. nar., ktorý mu túto zkúšku ukladá, odporuje jaz. zákonu.

V napadnutom rozhodnutí vyslovil žal. úrad, že sa žiadosť sť-ľova za sprostene od zkúšky z jazyka štátneho stala bezpredmetnou, ponevác je sť-ľ diplomovaným inžinierom a jako taký je podľa čl. 2 odst. 3 jaz. nar. č. 17/1926 Sb. orgánom republiky a po rozume jaz. zák. sa zkúške z jazyka štátneho podrobil; pri zkúške tejto sť-ľ síce nevyhovel, zkúšku tú však možno opakovať; opakovanie zkúšky nelžä preminuť, lebo vo zreteli tom nemá uvedené vl. nar. vôbec ustanovenia.

O sťažnosti na toto rozhodnutie uvážil nss:

Žal. úrad vyslovil síce v napadnutom rozhodnutí, že je žiadosť sť-ľova bezpredmetná, a z výroku toho dalo by sa na prvý pohľad súdiť, že sa žal. úrad žiadosťou tou nezabýval, avšak z ďalšej časti dôvodov napadnutého rozhodnutia je patrno, že sa žal. úrad predsa len zabýval žiadosťou sť-ľovou a vyslovil, že sť-ľ, jako diplomovaný inžinier je podľa čl. 2 odst. 3 jaz. nar. č. 17/1926 Sb. orgánom republiky a jako taký povinný je zkúšku jazykovú složiť.

Sť-ľ namieta, že výrok žal. úradu, že je orgánom republiky a jako taký povinný je jazykovú zkúšku složiť, je nezákonný, lebo jazykový zákon č. 122/1920 Sb. predpisuje jazykovú zkúšku len pre tie úrady a ústavy a orgány týchže, ktoré štát utvoril a vydržiava, — on je však súkromným inžinierom, neni ani v službe štátu a ani nevystupuje jako zmocnenec štátu; predpis § 2 bodu 3 jaz. nar. č. 17/1926 Sb., podľa ktoréhož sú súkromní inžinieri povinní zkúšku jazykovú složiť, odporuje jaz. zákonu.

Sťažnosť je dôvodná.

Nss vyslovil v nál. Boh. A 7813/29 právny názor, že 1. »orgánmi republiky« vo smysle § 1 odst. 2 bodu 1 jaz. zák. sú len trvalé články štátneho ústroju (inštitucie čili zariadenia) a 2. že vl. nar. č. 17/26 Sb., pokiaľ v čl. 2 odst. 3 prehlasuje za orgány republiky zememeričov a autorizovaných civilných technikov, odporuje zákonu.

Názory tieto vyslovil nss vo spore, kde šlo o otázku, zda právom bolo uložené složiť zkúšku zo štátneho jazyka podľa čl. 2 odst. 3 jaz. nar. č. 17/1926 Sb. civilnému geometrovi v B., to jest osobe, ktorá v tejto jakosti pôsobí podľa predpisov na historickom území štátu platných. V danom prípade však ide, — jako nesporno — o súkromného inžiniera, ktorý svoju spôsobilosť a oprávnenosť nadobudnul a pôsobí podľa právneho riadu platného pre územie Slov.

V odst. 3 čl. 2 vl. nar. č. 17/1926 Sb. sa stanoví, že orgánmi po rozume zákona sú zejména notári (verejní notári), tlumočníci, zememeričia, autorizovaní civilní technickovia a banskí inžinieri jako i technickovia a inžinieri na Slov. a Podk. Rusi, zmienení v § 3 zák. zo dňa 18. marca 1920 č. 185 Sb. o inžinierskej komore. — Podľa § 3 zák. č. 185/1920 Sb. všetci úradne autorizovaní civilní technickovia a úradne autorizovaní banskí inžinieri, pôsobiaci v oblasti Čsl. republiky, náležia k inžinierskej komore jakožto členovia a musia plniť povinnosti s tým spojené. To vzťahuje sa i na technikov a inžinierov, ktorí podľa právnej úpravy, dosiaľ na Slov. a Podk. Rusi platnej, obdobnú činnosť tam vykonávajú.

Prehlasuje-li však jaz. nar. č. 17/1926 Sb. v odst. 3 čl. 2 za orgány republiky i technikov a inženierov na Slov. a v Podk. Rusi, ktorí sú zmienení v § 3 zák. č. 185/1920 Sb. a uvádza-li § 3 zák. č. 185/1920 Sb., že členmi inžnierskej komory sú i technikovia a inženieři, ktorí podľa právnej úpravy dosiaľ na Slov. a Podk. Rusi platnej obdobnú činnosť tam vykonávajú, tedy takú činnosť, jakú prevádzajú úradne autorizovaní civilní technikovia, pôsobiaci v oblasti republiky, — tak plyní z toho, že cit. jazykové nariadenie kladie v danom smere na roveň takýchto technikov a inženierov na Slov. a Podk. Rusi úradne autorizovaným civilným technikom.

Je-li však tomu tak, tak platí právná zásada, vyslovená v cit. náleze tohoto súdu i ohľadne technikov a inženierov na Slov. a v Podk. Rusi, totiž odporuje vl. nar. č. 17/26 Sb. pokiaľ v čl. 2 odst. 3 prehlasuje technikov a inženierov na Slov. a v Podk. Rusi zmienených v § 3 zák. č. 185/1920 Sb. za orgány republiky, tiež zákonu.

Č. 11.130.

Jazykové právo. — Kinematografy: Není nezákonným porušením jazykového práva obce (německé), uloží-li jí úřad při udělení kinematografické licence určité podmínky stran jazykové úpravy nápisů, návěstí a textů filmů.

(Nález ze dne 9. března 1934 č. 4853.)

P r e j u d i k a t u r a: srov. Boh. A 10.315/33.

V ě c: Město Ú. proti ministerstvu vnitra o jazykové právo.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Rozhodnutím z 27. března 1929 udělil zem. úřad v Praze městu Ú. k jeho žádosti podle § 4 min. nař. z 18. září 1912 č. 191 ř. z. nepřevodné povolení pořádati v Ú. v č. . . . pod označením Welttheater kinematografická představení. Tato licence byla městu udělena mezi jiným pod podmínkou, že všechny nápisy v kinematografické provozně, texty filmů a návěstí musí býti provedeny na prvním místě v jazyku státním, na druhém místě v jazyku německém.

St-lčinu odvolání min. vnitra rozhodnutím z 10. října 1930 nevyhovělo a k vývodům odvolání uvedlo: 1. Námitka, že tato podmínka znamená těžké hospodářské poškození majitele licence, protože je proveditelná pouze vedlejší projekcí českých titulků pomocí t. zv. »Diapásek«, je nepřipadná, poněvadž opatření filmů dvojjazyčnými titulky na místě jednojazyčných je technicky snadno proveditelné, takže není třeba zvláštní projekce českých titulků pomocí diapásek, kteréžto zařízení je velmi nedokonalé a uložené podmínce ani nevyhovuje. Budou-li pak všechny biografy, jimž řečená podmínka byla uložena, od filmových půjčoven žádati filmy s dvojjazyčnými titulky, pak je také obdrží. 2. Uložená podmínka není porušením předpisu § 128 úst. listiny, poněvadž se jí neobmezují práva menšinového jazyka. 3. Uložená podmínka se neopírá o čl. 99 jaz. nař., nýbrž o ustanovení § 5 min. nař. z r. 1912